

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 19 Ekim 2023

Sayı : 2154

Prof. Dr. Yüksel Taşkın
İzmir Milletvekili
Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Üyesi

5540

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 17.10.2023

Yüksel Taşkın
İzmir Milletvekili

Ülkemizin en önemli ve süregelen sorunlardan biri kadına yönelik şiddettir. Geçtiğimiz yıllarda kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet karşısında yasal düzenlemeler yapılmış ve şiddete uğrayan kadınların korunması bir devlet politikası haline getirilmiştir.

03/07/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14. Maddesi şöyle demektedir: "Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilirler". Görüldüğü gibi büyükşehir belediyeleri ve nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyeler için konukevleri açmak yasal olarak zorunlu tutulmuşken, diğer belediyeler de maddi ve hizmet koşullarını değerlendirerek konukevi açabilirler.

Belediyeler yanında özel hukuk tüzel kişileri ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde de konukevi açılabilir. 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği'nin 7. Maddesi'nin 2 ve 3. fıkralarında Bakanlığa bağlı Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) ve konukevi arasındaki ilişki için şöyle denmektedir:

(2) Korunan kişi varsa beraberindeki çocukları ile birlikte ŞÖNİM tarafından Bakanlığa bağlı veya Bakanlığın denetimi altında bulunan barınma yerlerine güvenli nakli sağlanıncaya kadar, bedeli ödenerek ve geçici barınmanın sağlandığı yer kolluğu tarafından kişinin güvenliği sağlanarak sosyal tesis, yurt ve benzeri yerlerde geçici olarak barındırılır. Barınma ve iâşe giderleri, ŞÖNİM tarafından ödenir. Korunan kişinin yerleştirildiği yere ilişkin bilgi ŞÖNİM'e bildirilir. ŞÖNİM kişinin talebini de dikkate alarak uygun ilk kabul birimi veya konukevi hizmeti verilecek yeri belirler ve korunan kişinin buraya yerleştirilmesini sağlar.

(3) Korunan kişi ve beraberindeki çocukların hayati tehlikesinin bulunması halinde konukevi, ilk kabul birimi veya diğer tesislere güvenli bir şekilde yerleştirilmesine kolluk tarafından refakat edilir. ŞÖNİM tarafından il içi ve il dışı nakillerde ulaşım için araç tahsis edilir ve ulaşım giderleri ile korunan kişinin zorunlu giderleri karşılanır.

Prof. Dr. Yüksel Taşkın
İzmir Milletvekili
Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Üyesi

5540

Görüldüğü üzere kadına şiddete yönelik çözüm odaklı yasal düzenlemeler mevcut olmasına rağmen, kanunların uygulanması aşamasında çeşitli eksiklikler yaşandığı bilinmektedir. Yapılan bir çalışmaya göre 2021 yılında nüfus aralıkları ve türlerine göre belediyelerin dağılımı şu şekildedir:

Aralık	Büyükşehir	İl	Büyükşehir İlçe	İlçe Merkezi	Belde	Toplam	Nüfus
0-2.000				37	70	108	173.829
2.001-5.000			13	132	282	427	1.277.660
5.001-10.000			40	98	33	171	1.210.472
10.001-20.000			79	62	1	142	2.037.981
20.001-50.000		5	132	54	1	192	6.014.449
50.001-75.000		5	52	12		69	4.199.593
75.001-100.000		7	22	4		33	2.888.923
100.001-250.000		28	91	4		123	18.968.107
250.001-500.000		6	64			70	24.770.857
500.001-750.000			17			17	10.349.916
750.001-1.000.000	6		8			14	11.918.825
1.000.001-2.000.000	15					15	20.379.192
2.000.001-3.000.000	5					5	11.273.459
3.000.001-5.000.000	2					2	7.496.527
5.000.001-	2					2	21.125.774
Toplam	30	51	519	403	387	1390	78.929.602

Kaynak: Tekdere, M. ve Polat, T. (2022). "Kadına şiddetle mücadelede kadın konukevi hizmeti ve belediyeler". *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(2), 691

Yukarıdaki tabloya göre 2021 yılı itibariyle nüfusu 100.000'in üzerinde olan belediye sayısı 248'dir. Bu doğrultuda da belediyelere ait en az 248 kadın konukevi olması gerekmektedir. Ancak Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün resmi internet sitesinde yer alan 3 Şubat 2022 tarihli bilgilendirmeye göre ülkemizde Bakanlık, Belediyeler ve Sivil Toplum Kuruluşları'na bağlı çalışan kadın konukevleri de dâhil olmak üzere toplam sadece 149 kadın konukevi vardır ve bu konukevleri 3.624 kişilik kapasiteye sahiptir. Ayrıca 149 kadın konukevinden 112'sinin Bakanlığa bağlı olduğu belirtilmektedir. Bu durum nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyelerin ve büyükşehir belediyelerinin konukevi açma yükümlüğünü yerine getirmediğini göstermektedir.

Bu bağlamda,

- 1) Ekim 2023 itibariyle Türkiye'de toplam kaç kadın konukevi vardır?
- 2) Bu konukevlerinde kaç kadın kalmaktadır? Bu kadınların kaç çocuklu ya da bebelidir?
- 3) Kadın konukevlerinin il ve ilçelere dağılımı nasıldır? Konukevi olmayan il var mıdır?
- 4) Türkiye'deki kadın konukevlerinin kaç belediyelere, kaç Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na aittir?

5540

Prof. Dr. Yüksel Taşkın
İzmir Milletvekili
Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Üyesi

- 5) Konukevlerinde kalan kadınların topluma kazandırılmaları ve ekonomik olarak kendi hayatlarını ikame ettirebilmelerine yönelik ne gibi faaliyetler yapılmaktadır?
- 6) Hangi belediyeler, 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 14 gereğince nüfusları 100.000'in üzerinde ve büyükşehir belediyesi olmalarına rağmen kadınlar ve çocuklar için konukevi açmamışlardır?